

POLKA^{XXI}

Raport z badania

"Partycypacja polityczna kobiet
na przykładzie wyborów
samorządowych"

**powstał na zlecenie Fundacji
Projekt PL w ramach projektu
Polka XXI wieku**

Premiera raportu odbyła się 8 marca 2024 r.
podczas Konferencji Polka XXI wieku w Warszawie

Kobiety w samorządzie

Raport z badania

Warszawa, marzec 2024 roku

Zawartość raportu

01

Rozdział I: **Udział w wyborach i decyzje wyborcze**

02

Rozdział II: **Postrzeganie kobiet i mężczyzn w polityce**

03

Rozdział III: **Postrzeganie parytetu w polityce**

Nota metodologiczna

Czas realizacji:

Luty 2024 r.

Jednostka badania:

Mieszkańcy Polski w wieku 18 i więcej lat

Wielkość próby:

N=1000

Miejsce badania:

Badanie ogólnopolskie

Technika badawcza:

Badanie zostało zrealizowane metodą mixed mode: telefonicznych standaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych wspomaganych komputerowo (CATI) oraz wspomaganych komputerowo wywiadów kwestionariuszowych przeprowadzonych za pośrednictwem strony www (CAWI)

Podsumowanie (1)

- Ponad połowa badanych, którzy wzięli udział w wyborach do Sejmu w 2023, pamięta wybranego przez siebie kandydata. **Na kobietę zagłosowało 29 proc.** zapytanych respondentów.
- **Kluczowe cechy, które były brane pod uwagę przy wyborze kandydata/kandydatki** to: wiedza i kompetencje, program wyborczy, działania dla dobra publicznego, uczciwość. Płeć miała znaczenie dla co dziesiątego respondenta – przede wszystkim dla wyborców głosujących na kobietę.
- Połowa ankietowanych ma sprecyzowane **preferencje wyborcze odnośnie zbliżających się wyborów samorządowych** – co drugi z nich optuje za reelekcją wójta/burmistrza/prezydenta miasta, a co drugi za zmianą. Kwestie, które najczęściej będą brane pod uwagę przy wyborze kandydata to: działania dla dobra publicznego i uczciwość, wiedza i kompetencje, skuteczność i decyzyjność, a także program danego kandydata. Płeć znalazła się na końcu tego zestawienia.
- Większość badanych uważa, że **poszczególne funkcje publiczne** (pełnione zarówno na szczeblu państwowym, jak i lokalnym) **w równym stopniu pasują do kobiet i do mężczyzn**. Nie wyłania się żadna typowo kobieca rola (odsetki wskazań na poziomie kilku procent, każdorazowo niższe niż dla mężczyzn). Okazuje się jednocześnie, że badani wyraźnie **częściej w roli Prezydenta RP widzą mężczyznę niż kobietę** (40 proc. vs 5 proc.). Wyraźna różnica na korzyść mężczyzn widoczna jest również w przypadku burmistrza/wójta/prezydenta miasta (22 proc. vs 4 proc.).
- **Znajomość kobiet pełniących funkcje publiczne kształtuje się na poziomie ok. 50 proc.:** radną miejską/gminną/powiatową ze swojej okolicy zna 50 proc. respondentów, zaś kobietę na stanowisku burmistrza/wójta/prezydenta miasta kojarzy 46 proc. ankietowanych. Badani wyraźnie częściej słyszeli o mężczyznach, którzy pełnią w/w role (67 proc. – radny, 81 proc. – burmistrz/wójt/prezydent miasta).

Podsumowanie (2)

- Respondenci, którzy kojarzą zarówno kobiety, jak i mężczyzn na w/w stanowiskach, zostali zapytani o ocenę ich działalności. W ich opinii **kobiety zajmujące się polityką radzą sobie nie gorzej niż mężczyźni pełniący takie funkcje** (blisko 75 proc.), a część badanych uważa, że nawet lepiej (ok. 15 proc.). Jedyne nieliczne wypowiedzieli się negatywnie o pracy kobiet (6 proc.).
- W zakresie **cech charakteryzujących kobiety i mężczyzn zajmujących się polityką, obserwujemy różnice w percepcji obydwu płci**. Kobiety postrzegane są przede wszystkim jako empatyczne, otwarte oraz jako osoby posiadające zdolności komunikacyjne. Mężczyznom natomiast częściej przypisywano zdolności przywódcze i umiejętność pracy w kryzysowych, stresowych sytuacjach.
- **Atrybutami, które zdecydowanie częściej przypisywane są kobietom niż mężczyznom, są:** zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa, otwartość na potrzeby obywateli, przedkładanie dobra społeczeństwa nad własne interesy, zdolność do kompromisu, uczciwość (różnice na poziomie min. 20 p.p.). **Przewagą mężczyzn, w percepcji respondentów, są** zdolności przywódcze (różnica 21 p.p.), zdolność do reagowania w kryzysie oraz umiejętność pracy w stresowych sytuacjach i pod presją czasu (różnice na poziomie ok. 10 p.p.).
- Cechy, które można uznać za **wspólne dla obu płci**, to wiedza i kompetencje, dyscyplina i wytrwałość oraz skuteczność (marginalne różnice). Warto odnotować, że są to jednocześnie cechy najczęściej brane pod uwagę przy wyborze kandydata (za wyjątkiem uczciwości, która bardziej pasuje do kobiet niż do mężczyzn).
- Ogólna **ocena parytetu** (który zapewnia każdej płci min. 35-procentowy udział na listach wyborczych) jest przeważnie pozytywna (64 proc. vs 17 proc.). Połowa ankietowanych dostrzega, że parytet zwiększył udział kobiet w polityce, ale co piąty uważa, że nie miał takiego wpływu.
- Za rozszerzeniem parytetu na stanowiska pracy w urzędach opowiada się 55 proc. respondentów, zaś 22 proc. stanowią przeciwnicy takiego rozwiązania.

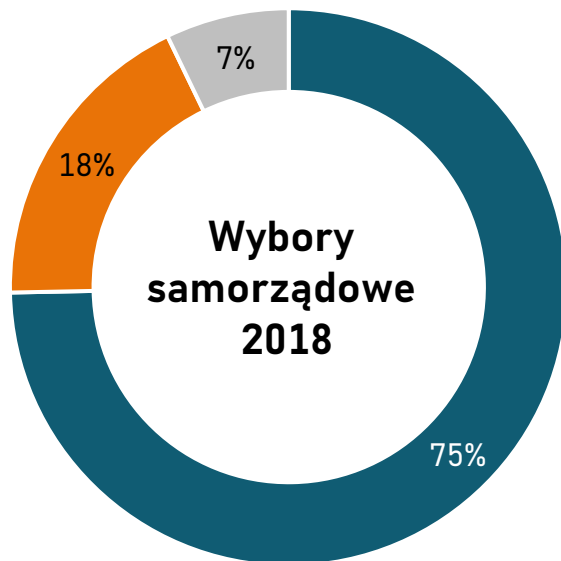
ROZDZIAŁ 01

Udział w wyborach i decyzje wyborcze

Q: Czy głosował/a Pan/i w **ostatnich wyborach samorządowych w Polsce w 2018?**

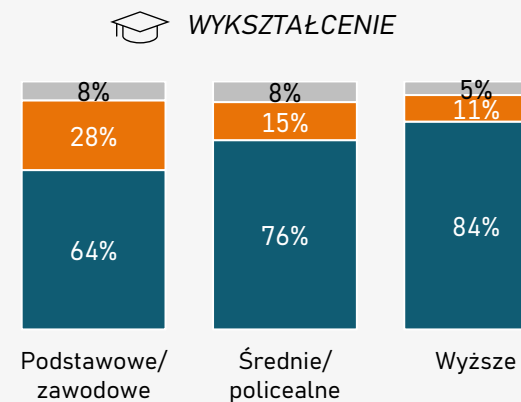
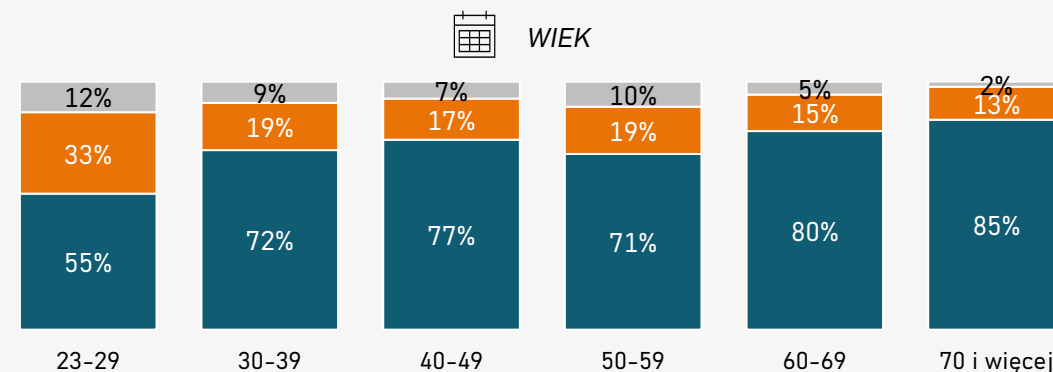
Osoby uprawnione do głosowania w 2018 roku (powyżej 22 r.ż.); N=945

- Tak
- Nie
- Nie wiem

W ostatnich wyborach samorządowych, zgodnie z deklaracjami, zagłosowało 75 proc. badanych, którzy w dniu wyborów byli uprawnieni do głosowania. Na ogół, im starsi oraz im lepiej wykształceni badani, tym częściej deklarowali, że brali udział w wyborach.

Zróżnicowanie ze względu na zmienne społeczno-demograficzne

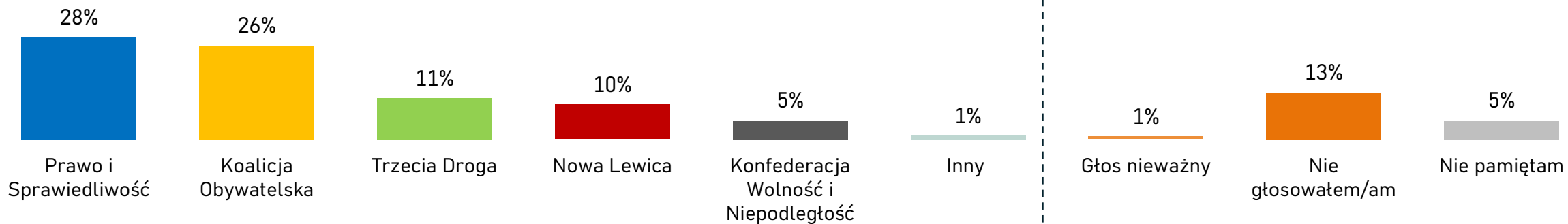

Q: Jak głosował/a Pan/i w wyborach do Sejmu w 2023 roku?

N=1000

81% badanych wskazało partię, na którą zagłosowali w wyborach do Sejmu w 2023 roku. Osoby te zostały zapytane o szczegółowe decyzje – płeć wybranego kandydata oraz o jego kluczowe cechy/atuty, które miały znaczenie przy wyborze.

01 DECYZJE W WYBORACH DO SEJMU 2023

Q: Czy pamięta Pan/i nazwisko kandydata/teki, na którego/którą głosował/a Pan/i w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2023 roku? (Wskazania „TAK”); N=812

54% wyborców **pamięta**, na którego **kandydata** oddali swój głos w wyborach do Sejmu w 2023 roku.

Na poniższe pytania odpowiedziały osoby, które pamiętają, na kogo oddały swój głos.
N=437

Q: Czy **osoba, na którą oddał/a Pan/i głos** w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2023 roku jest... **kobietą czy mężczyzną?**

29%

Kobietą

71%

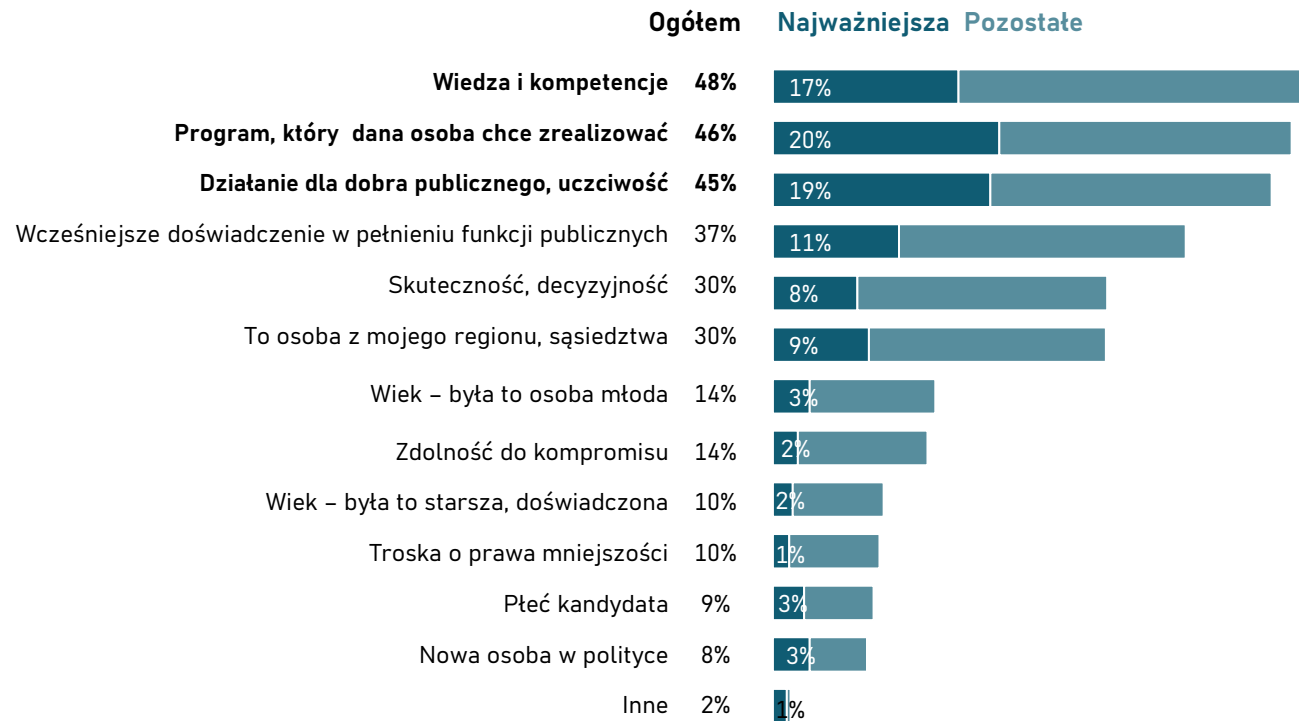
Mężczyzną

W wyborach parlamentarnych w 2023 roku, badani ponad dwukrotnie częściej głosowali na mężczyzn (71 proc.) niż na kobiety (29 proc.).

Płeć kandydata miała znaczenie dla blisko co dziesiątego respondenta (9 proc.), a dla 3 proc. była to cecha kluczowa.

Przy wyborze konkretnego kandydata/kandydatki wyborcy kierowali się najczęściej: wiedzą i kompetencjami kandydata (48 proc.), programem, który dana osoba chciała zrealizować (46 proc.), a także uczciwością i działaniami dla dobra publicznego (45 proc.).

Q: **Jakie cechy kandydata lub kandydatki przekonały Pana/Panią** do oddania głosu w wyborach parlamentarnych w 2023 roku właśnie na tę konkretną osobę (a nie partię)? (Max 4 odpowiedzi, ze wskazaniem najważniejszej)

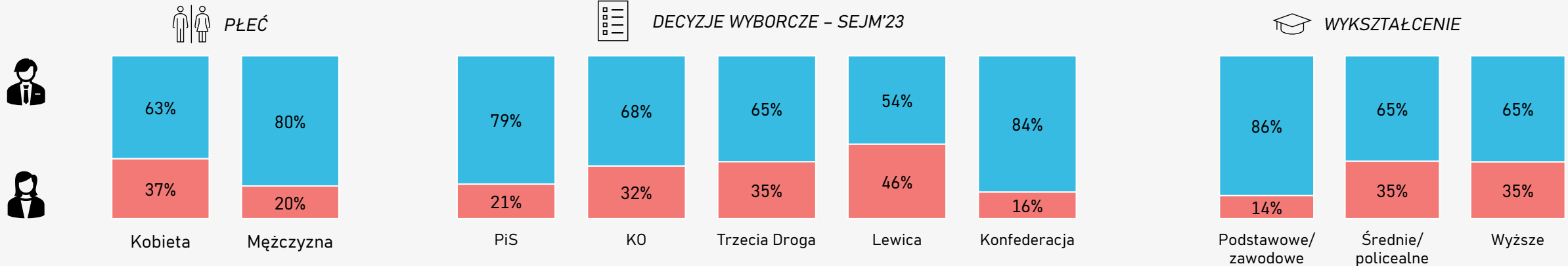

DECYZJE W WYBORACH DO SEJMU 2023 – PŁEĆ KANDYDATA

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Czy osoba, na którą oddał/a Pan/i głos w wyborach parlamentarnych do Sejmu w 2023 roku jest... kobietą czy mężczyzną?
 Odpowiadały osoby, które pamiętają, na kogo oddały swój głos. N=437

■ Kobieta ■ Mężczyzna

Wśród osób, które pamiętają popieranego w wyborach kandydata, na kobietę częściej głosowały kobiety niż mężczyźni. Ponadto wyższe odsetki poparcia dla kobiet odnotowano wśród lepiej wykształconych uczestników badania oraz wśród wyborców Lewicy. Kobiety były rzadziej popierane przez elektoraty PiS oraz Konfederacji.

CECHY BRANE POD UWAGĘ PRZY WYBORZE KANDYDATA – SEJM'23

Zróżnicowanie ze względu na płeć wybranego kandydata

Q: **Jakie cechy kandydata lub kandydatki przekonały Pana/Panią** do oddania głosu w wyborach parlamentarnych w 2023 roku właśnie na tę konkretną osobę (a nie partię)?
 (Max 4 odpowiedzi)

Odpowiadaly osoby, które pamiętają, na kogo oddaly swój głos. N=437

	Głos na kobietę	Głos na mężczyznę
Wiedza i kompetencje	43%	50%
Program, który dana osoba chce zrealizować	34%	51%
Działanie dla dobra publicznego, uczciwość	40%	46%
Wcześniejsze doświadczenie w pełnieniu funkcji publicznych	32%	39%
Skuteczność, decyzyjność	27%	31%
To osoba z mojego regionu, sąsiedztwa	35%	28%
Wiek – była to osoba młoda	18%	13%
Zdolność do kompromisu	11%	15%
Wiek – była to osoba starsza, doświadczona	10%	10%
Troska o prawa mniejszości	17%	7%
Płeć kandydata	24%	3%
Nowa osoba w polityce	11%	7%

Dla co czwartego respondenta, który zagłosował na kobietę, **płeć** należała do ważnych cech, które wpłynęły na wybór kandydata (24 proc.). Jest to istotna różnica względem osób głosujących na mężczyzn (3 proc.).

Warto jednocześnie zauważyć, że **troska o prawa mniejszości** częściej była brana pod uwagę przy głosowaniu na kobietę niż na mężczyznę (różnica 10 p.p.).

CECHY BRANE POD UWAGĘ PRZY WYBORZE KANDYDATA – SEJM'23

Zróźnicowanie ze względu na zmienne społeczno-demograficzne

Q: **Jakie cechy kandydata lub kandydatki przekonały Pana/Panią** do oddania głosu w wyborach parlamentarnych w 2023 roku właśnie na tę konkretną osobę (a nie partię)?
 (Max 4 odpowiedzi)

Odpowiadaly osoby, które pamiętają, na kogo oddaly swój głos. N=437

PŁEĆ

WIEK

	Kobieta	Mężczyzna	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
Wiedza i kompetencje	46%	50%	36%	44%	41%	48%	59%	59%
Program, który dana osoba chce zrealizować	48%	45%	34%	47%	48%	46%	42%	59%
Działanie dla dobra publicznego, uczciwość	44%	45%	42%	34%	45%	50%	50%	47%
Wcześniejsze doświadczenie w pełnieniu funkcji publicznych	35%	38%	14%	27%	35%	38%	48%	57%
Skuteczność, decyzyjność	29%	31%	30%	25%	34%	33%	31%	26%
To osoba z mojego regionu, sąsiedztwa	30%	30%	19%	27%	33%	25%	43%	27%
Wiek – była to osoba młoda	15%	14%	22%	23%	16%	5%	11%	9%
Zdolność do kompromisu	11%	16%	18%	14%	8%	19%	20%	5%
Wiek – była to osoba starsza, doświadczona	10%	10%	9%	7%	9%	15%	6%	14%
Troska o prawa mniejszości	9%	10%	15%	15%	9%	9%	2%	7%
Płeć kandydata	13%	4%	10%	18%	7%	5%	6%	5%
Nowa osoba w polityce	7%	10%	18%	16%	1%	13%	3%	1%

Na ogół wyborcy obu płci kierowali się takimi samymi kryteriami przy wyborze kandydatów, z tą różnicą, że kobiety częściej brały pod uwagę płeć. Jednocześnie jest to cecha częściej wskazywana przez osoby przed 40. rokiem życia niż przez starszych respondentów. Warto również zauważyć, że starsi badani w większym stopniu zwracali uwagę na wiedzę i kompetencje czy też wcześniejsze doświadczenie. Im młodszy respondenci tym częściej wskazywano młody wiek kandydata.

CECHY BRANE POD UWAGĘ PRZY WYBORZE KANDYDATA – SEJM'23

Zróźnicowanie ze względu na preferencje polityczne

Q: **Jakie cechy kandydata lub kandydatki przekonały Pana/Panią** do oddania głosu w wyborach parlamentarnych w 2023 roku właśnie na tę konkretną osobę (a nie partię)?
 (Max 4 odpowiedzi)

Odpowiadały osoby, które pamiętają, na kogo oddały swój głos. N=437

DECYZJE WYBORCZE – SEJM'23

POGLĄDY POLITYCZNE

	PiS	KO	Trzecia Droga	Lewica	Konfederacja	Prawicowe	Centrowe	Lewicowe	Nie wiem
Wiedza i kompetencje	50%	51%	47%	37%	42%	58%	50%	43%	30%
Program, który dana osoba chce zrealizować	42%	51%	42%	45%	50%	46%	51%	47%	34%
Działanie dla dobra publicznego, uczciwość	57%	41%	41%	29%	34%	59%	41%	34%	40%
Wcześniejsze doświadczenie w pełnieniu funkcji publicznych	42%	49%	21%	18%	10%	36%	39%	39%	31%
Skuteczność, decyzyjność	34%	27%	30%	12%	45%	32%	29%	29%	28%
To osoba z mojego regionu, sąsiedztwa	30%	31%	33%	28%	22%	30%	32%	31%	22%
Wiek – była to osoba młoda	10%	11%	26%	26%	19%	11%	12%	21%	17%
Zdolność do kompromisu	14%	14%	14%	12%	15%	13%	13%	12%	19%
Wiek – była to osoba starsza, doświadczona	13%	10%	5%	6%	5%	13%	10%	5%	10%
Troska o prawa mniejszości	4%	10%	17%	20%	6%	3%	7%	20%	11%
Płeć kandydata	5%	9%	7%	23%	8%	2%	13%	11%	8%
Nowa osoba w polityce	4%	7%	17%	17%	12%	7%	8%	11%	8%

Wyborcy PiS, częściej niż pozostali badani, brali pod uwagę wiedzę i kompetencję oraz działanie dla dobra publicznego i uczciwość kandydata. Wyższe odsetki takich wskazań obserwujemy również wśród respondentów o prawicowych poglądach.

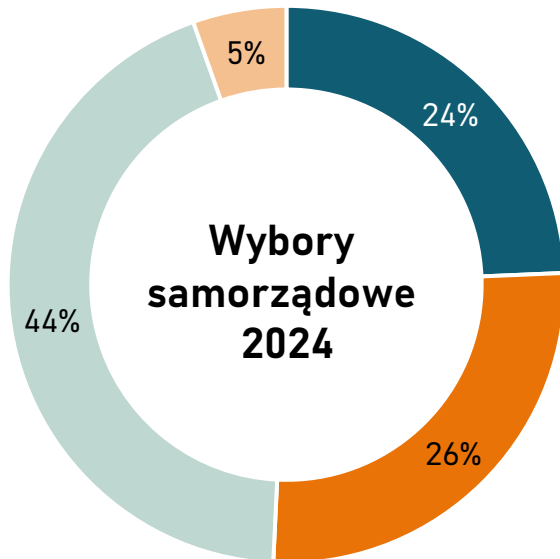
Płeć miała większe znaczenie dla wyborców Lewicy oraz osób zorientowanych lewicowo niż dla pozostałych uczestników badania.

PREFERENCJE W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH 2024

Q: Czy w najbliższych wyborach samorządowych będzie Pan/i...?

TOTAL: N=1000

- Głosować na urzędującego wójta/burmistrza/prezydenta miasta
- Głosować za zmianą urzędującego wójta/burmistrza/prezydenta miasta
- Nie wiem jeszcze
- Nie zamierzam głosować w tych wyborach

Jeśli wie, jak zagłosuje;
N=508

Q: Jakie czynniki i **cechy kandydata lub kandydatki** będzie brać Pan/Pani pod uwagę podczas wyboru? (Max 4 odpowiedzi, ze wskazaniem najważniejszej)

Co drugi badany ma sprecyzowane preferencje wyborcze – 26 proc. zagłosuje za zmianą urzędującego wójta/burmistrza czy prezydenta miasta, natomiast 24 opowiada się za reelekcją. Przy wyborze kandydata, na poziomie deklaratywnym, płeć będzie miała znaczenie dla 6 proc. badanych, tym samym cecha ta znalazła się na ostatnim miejscu rankingu. Respondenci wskazują, że będą się kierować przede wszystkim działaniem dla dobra publicznego i uczciwością (łącznie 63 proc., w tym dla 28 proc. to cecha kluczowa), wiedzą i kompetencjami (61 proc. i 16 proc. – kluczowa), skutecznością i decyzyjnością kandydata (52 proc. i 12 proc. – kluczowa), a także programem kandydata (47 proc., 19 proc. – kluczowa).

ROZDZIAŁ 02

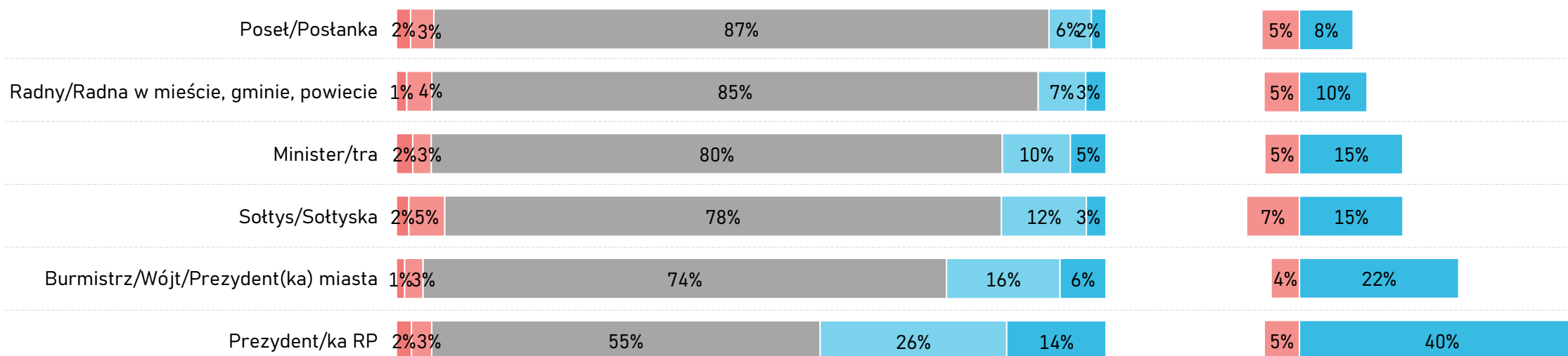
Postrzeganie kobiet i mężczyzn w polityce

Q: Za chwilę przeczytam Pani/Panu kilka nazw **funkcji publicznych**. Proszę powiedzieć, które z nich bardziej **pasują do mężczyzny, a które bardziej do kobiet?**

TOTAL: N=1000

■ Zdecydowanie kobieta ■ Raczej kobieta ■ Kobieta i mężczyzna ■ Raczej mężczyzna ■ Zdecydowanie mężczyzna

- Spośród ujętych w badaniu funkcji publicznych, nie wyłania się żadna typowo kobieca rola (odsetki wskazań na poziomie 4-7 proc.).
- Większość badanych uważa, że poszczególne stanowiska pasują do obydwu płci – przede wszystkim są to funkcje posła, radnego, ministra czy sottysa. Okazuje się jednocześnie, że badani wyraźnie częściej w roli Prezydenta RP widzą mężczyznę niż kobietę (40 proc. vs 5 proc.). Wyraźna różnica na korzyść mężczyzn dostrzegalna jest również w przypadku burmistrza/wójta/prezydenta miasta (22 proc. vs 4 proc.).
- Na następnych slajdach zaprezentowano zróżnicowanie odpowiedzi ze względu na zmienne społeczno-demograficzne dla funkcji Prezydenta RP (jako przypadku, który najbardziej się wyróżnia) oraz dla funkcji pełnionych na szczeblu lokalnym.

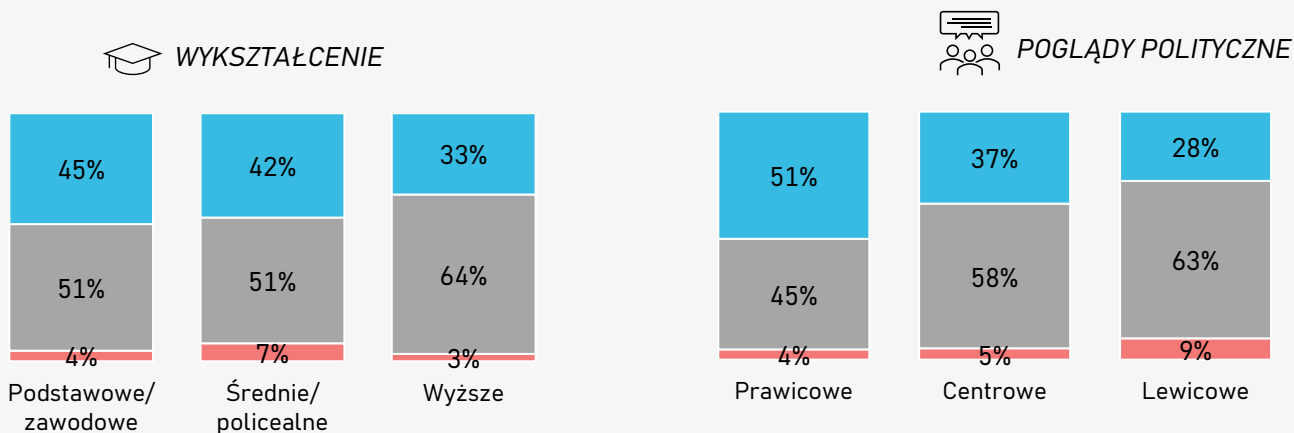
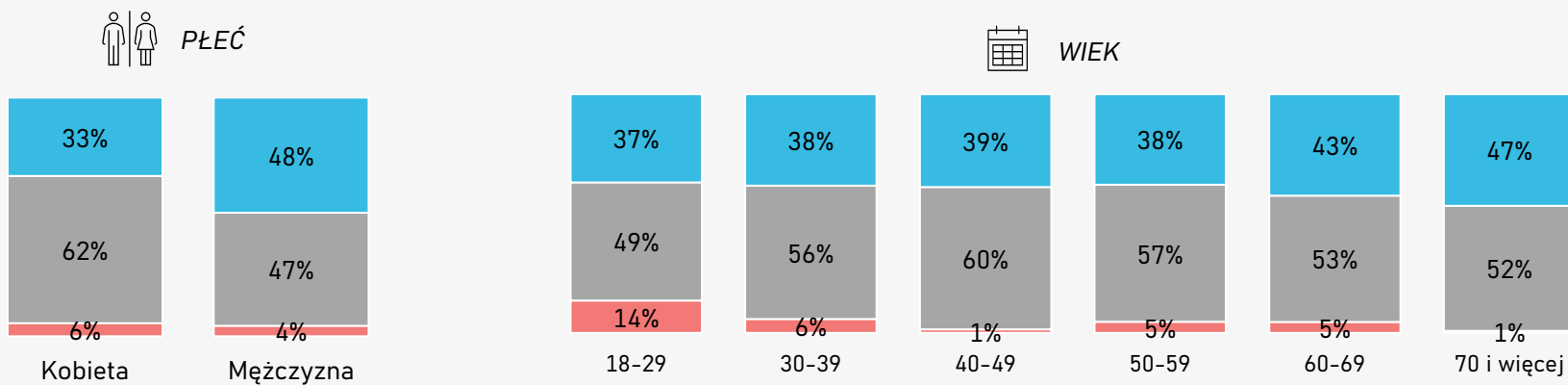
PREZYDENT/KA RP: FUNKCJA KOBIECA CZY MĘSKA?

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Za chwilę przeczytam Pani/Panu kilka nazw funkcji publicznych. Proszę powiedzieć, które z nich bardziej pasują do mężczyzn, a które bardziej do kobiet?

Prezydent/ka RP

■ Do kobiety   ■ Do kobiety i do mężczyzny   ■ Do mężczyzny

Im starsi badani tym częściej w roli Prezydenta RP wyobrażają sobie jedynie mężczyznę. Wyższy udział badanych o takich poglądach obserwujemy również wśród mężczyzn, osób słabiej wykształconych oraz tych o afiliacji prawicowej.

Kobiety, osoby z wykształceniem wyższym oraz osoby o poglądach lewicowych częściej na tle pozostałych respondentów wskazywały, że Prezydentem RP może być zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

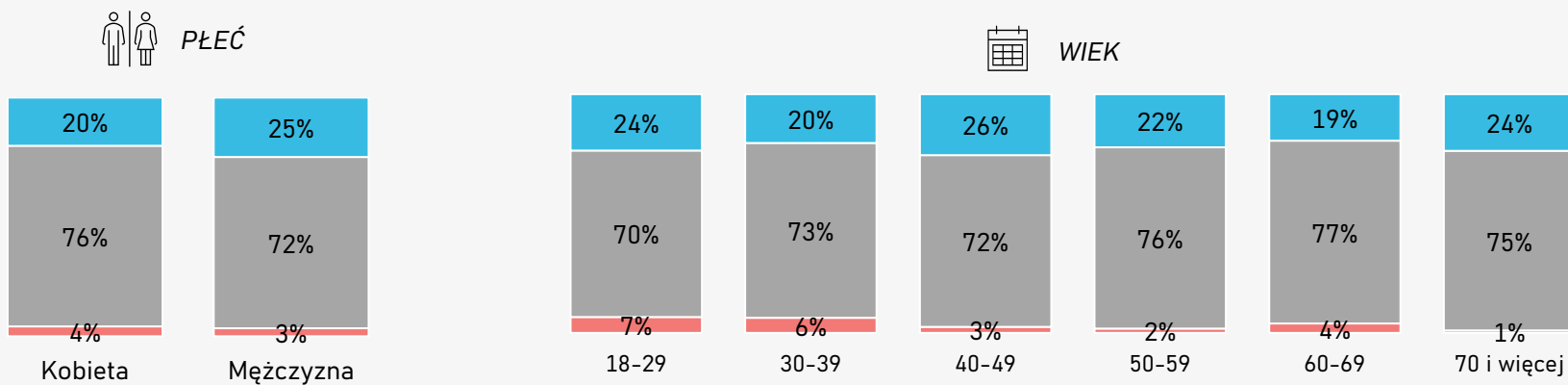
BURMISTRZ/WÓJT/PREZYDENT(KA) MIASTA: FUNKCJA KOBIECA CZY MĘSKA?

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Za chwilę przeczytam Pani/Panu kilka nazw funkcji publicznych. Proszę powiedzieć, które z nich bardziej pasują do mężczyzn, a które bardziej do kobiet?

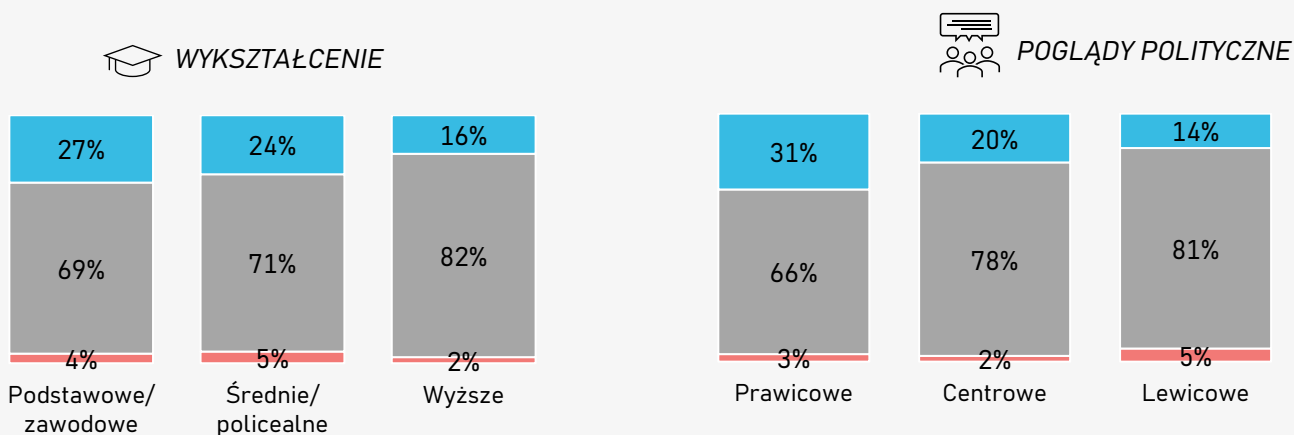
Burmistrz/Wójt/Prezydent(ka) Miasta

■ Do kobiety   ■ Do kobiety i do mężczyzny   ■ Do mężczyzny

W przypadku funkcji burmistrza, wójta czy prezydenta miasta, płeć i wiek nie różnicują poglądów, jak to miało miejsce przy percepcji funkcji Prezydenta RP.

Im wyższy poziom wykształcenia oraz im bliżej badanym do lewicowych poglądów, tym wyższe odsetki wskazań, że stanowisko burmistrza/wójta/prezydenta miasta pasuje w równym stopniu do obydwu płci.

N= 1000;
 Przedstawiono łączne odsetki zdecydowanie i raczej kobieta oraz zdecydowanie i raczej mężczyzna.

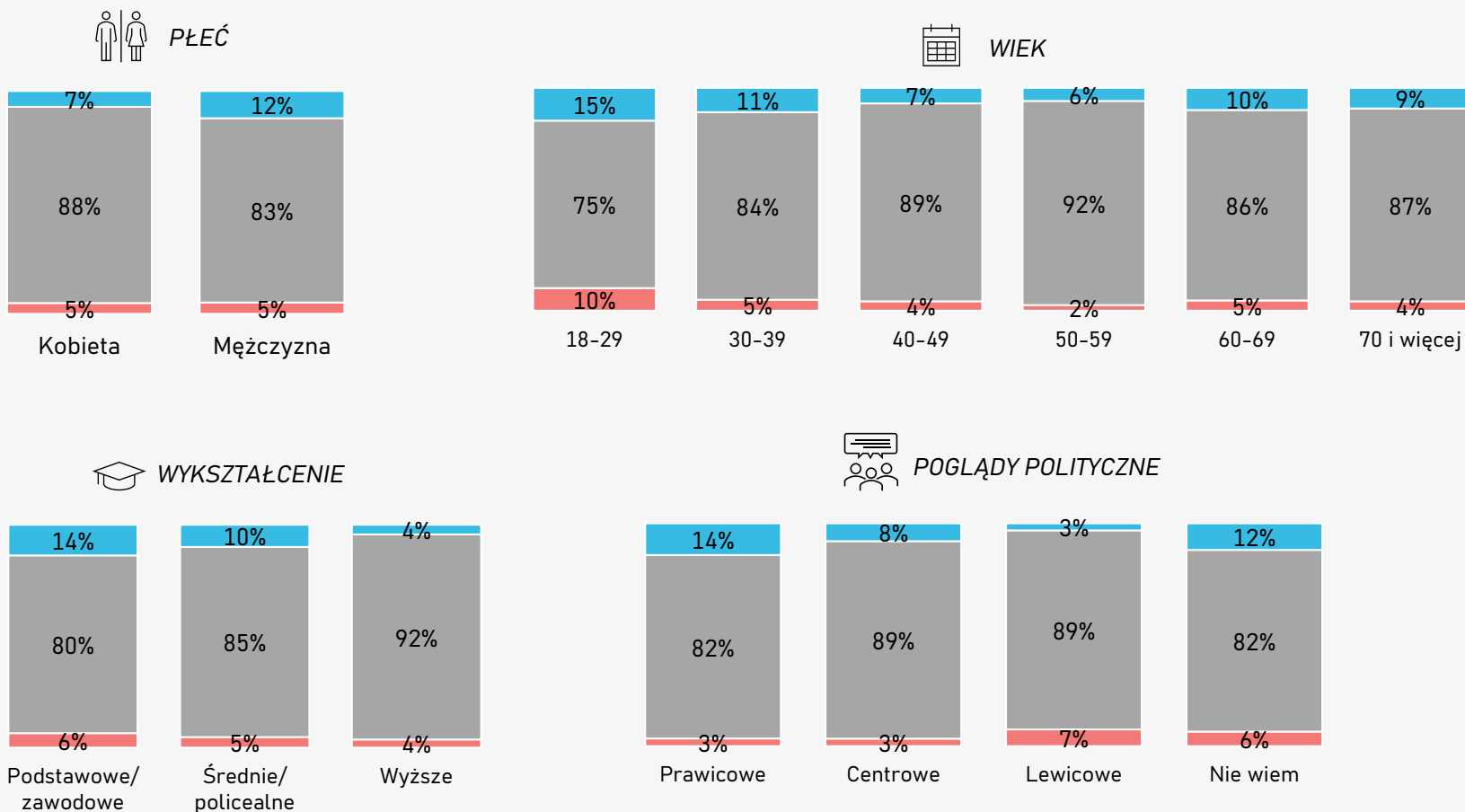
RADNY/A W MIEŚCIE, GMINIE, POWIECIE: FUNKCJA KOBIECA CZY MĘSKA?

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Za chwilę przeczytam Pani/Panu kilka nazw funkcji publicznych. Proszę powiedzieć, które z nich bardziej pasują do mężczyzn, a które bardziej do kobiet?

Radny/a w mieście, gminie, powiecie

■ Do kobiety   ■ Do kobiety i do mężczyzny   ■ Do mężczyzny

Kobiety, osoby z wykształceniem wyższym oraz badani o poglądach lewicowych częściej wskazują, że funkcja radnego pasuje zarówno do kobiet jak i do mężczyzn. Wyższe odsetki takich wskazań odnotowano również wśród osób w średnim wieku (40-59 lat). Najmłodszy respondenci częściej niż pozostali wskazywali skrajne opinie.

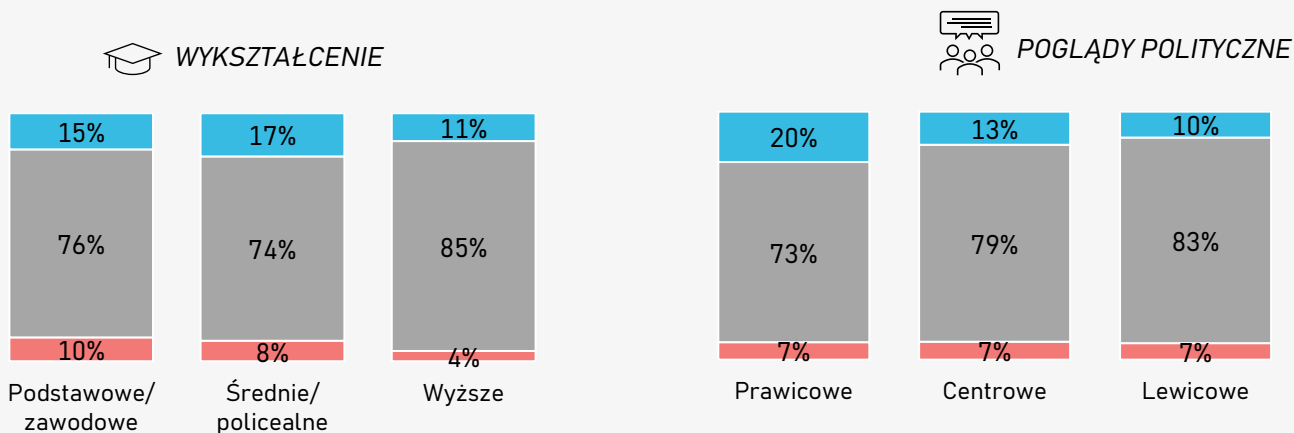
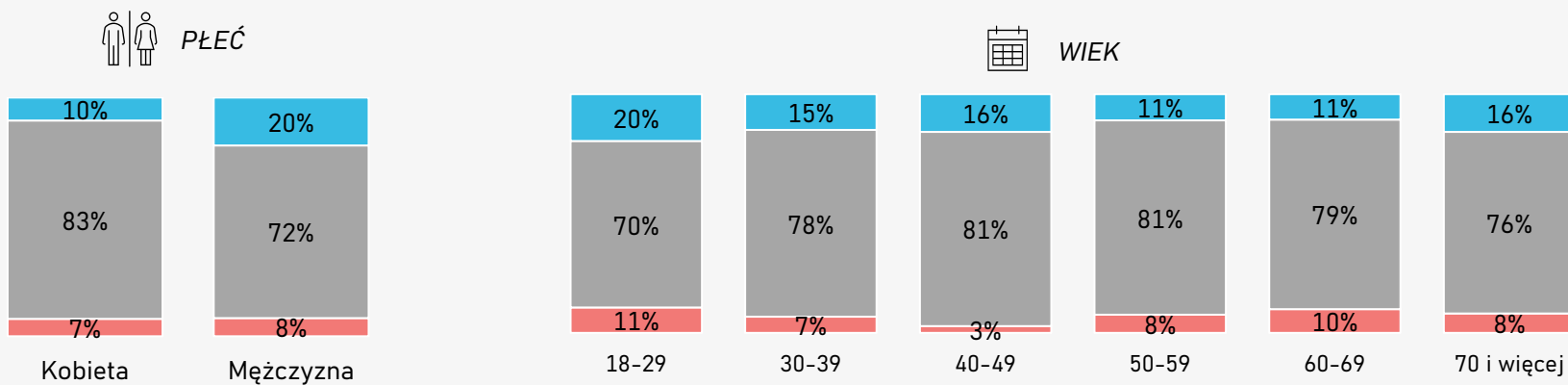
SOŁTYS/KA: FUNKCJA KOBIECA CZY MĘSKA?

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Za chwilę przeczytam Pani/Panu kilka nazw funkcji publicznych. Proszę powiedzieć, które z nich bardziej pasują do mężczyzn, a które bardziej do kobiet?

Soltys/ka

■ Do kobiety   ■ Do kobiety i do mężczyzny   ■ Do mężczyzny

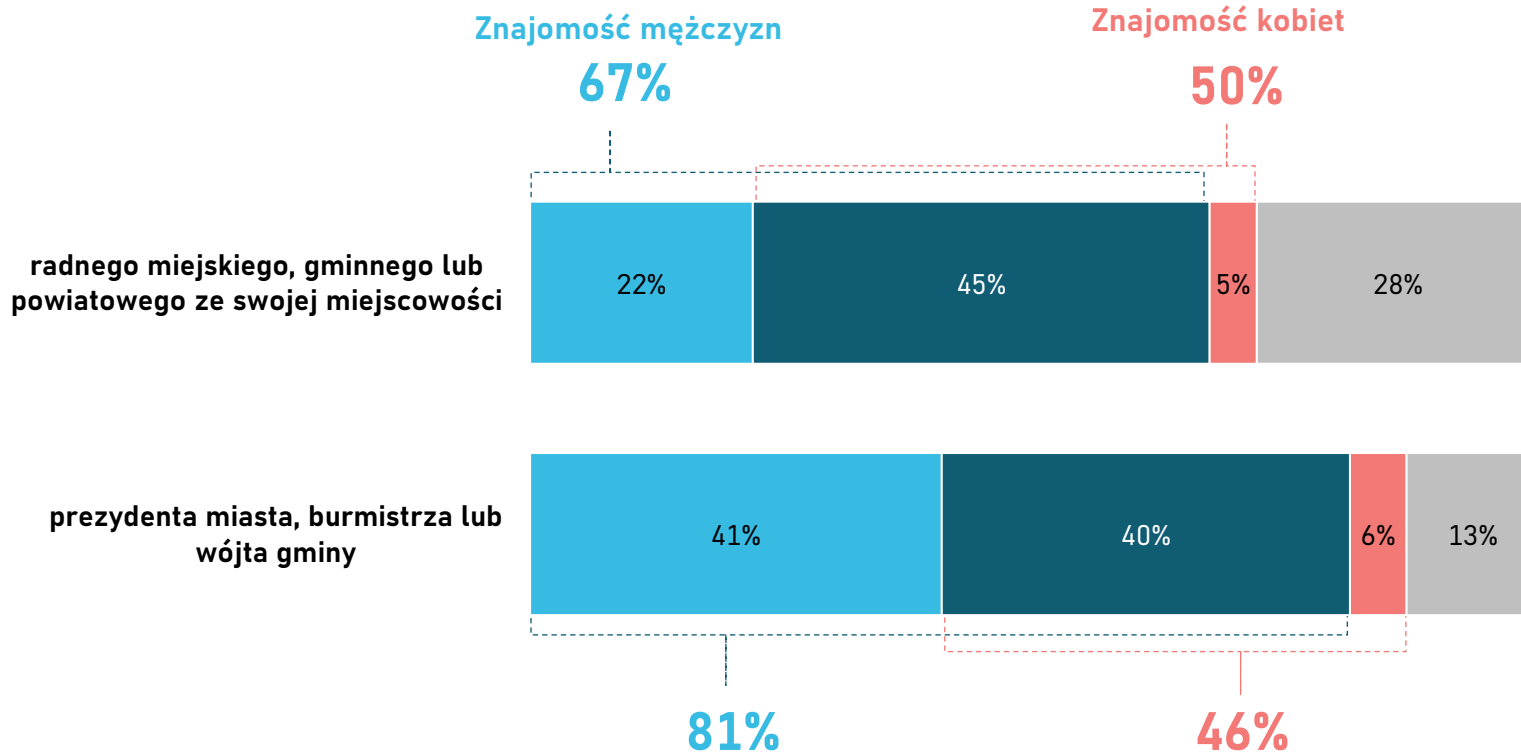
Mężczyźni, najmłodszy badani oraz osoby o prawicowych poglądach, częściej niż pozostali uczestnicy badania, w roli sołtysa wyobrażają sobie mężczyzn.

N= 1000;
 Przedstawiono łączne odsetki zdecydowanie i raczej kobieta oraz zdecydowanie i raczej mężczyzna.

Q: Czy zna Pan/i (nawet ze słyszenia) osobę pełniącą urząd ...?

TOTAL: N=1000

- Tak, znam wyłącznie mężczyznę/mężczyzn na tego typu stanowiskach
- Tak, znam zarówno kobietę jak i mężczyznę na tego typu stanowiskach
- Tak, znam wyłącznie kobietę/kobiety na tego typu stanowiskach
- Nie znam

Respondenci **częściej słyszeli o mężczyznach pełniących funkcje publiczne niż o kobietach na podobnych stanowiskach**. Różnica jest najbardziej widoczna w przypadku prezydenta miasta, burmistrza czy wójta (81 proc. vs 46 proc.).

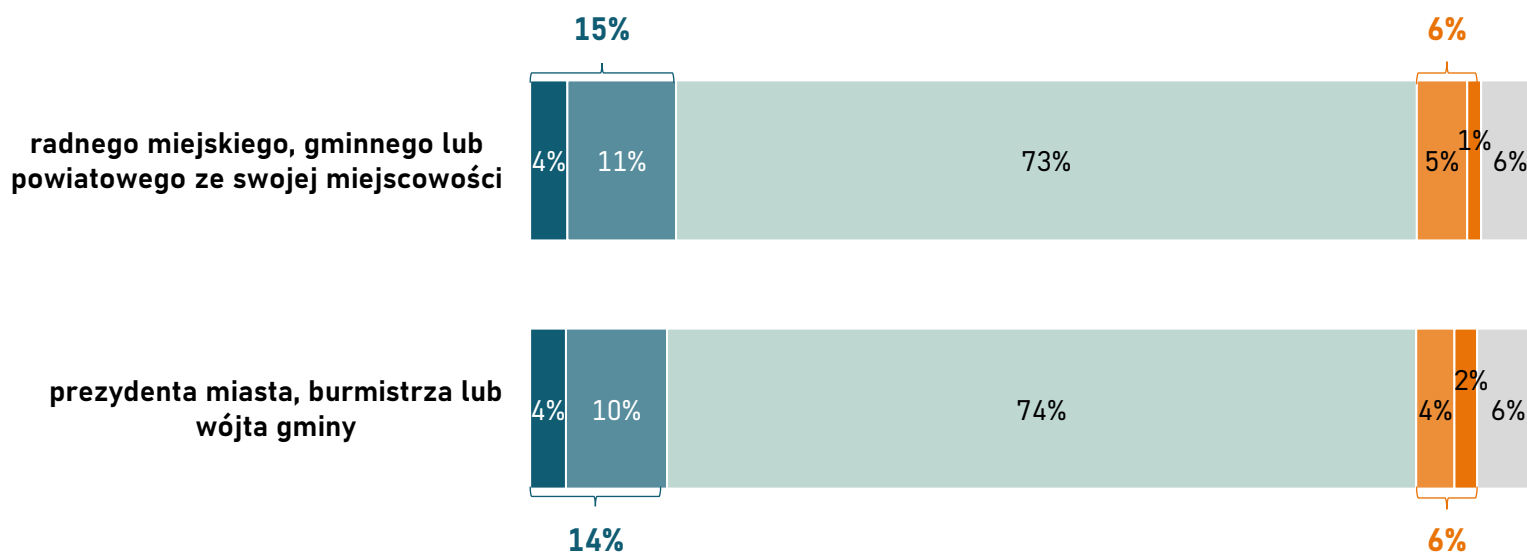

Znajomość kobiet pełniących funkcje publiczne kształtuje się na poziomie od 46 proc. (w przypadku radnych) do 50 proc. (w przypadku prezydenta miasta/burmistrza/wójta).

Q: Jak ocenia Pan/Pani działalność publiczną kobiety pełniącej urząd (...) w porównaniu do piastujących podobne stanowiska mężczyzn?

Odpowiadały osoby, które znają zarówno mężczyznę, jak i kobietę pełniącą dany urząd.

- Zdecydowanie lepiej niż mężczyźni
- Raczej lepiej niż mężczyźni
- Ani lepiej, ani gorzej niż mężczyźni
- Raczej gorzej niż mężczyźni
- Zdecydowanie gorzej niż mężczyźni
- Nie wiem

Działalność publiczna kobiet jest oceniana nie gorzej niż działalność mężczyzn, a w części przypadków – nawet lepiej.

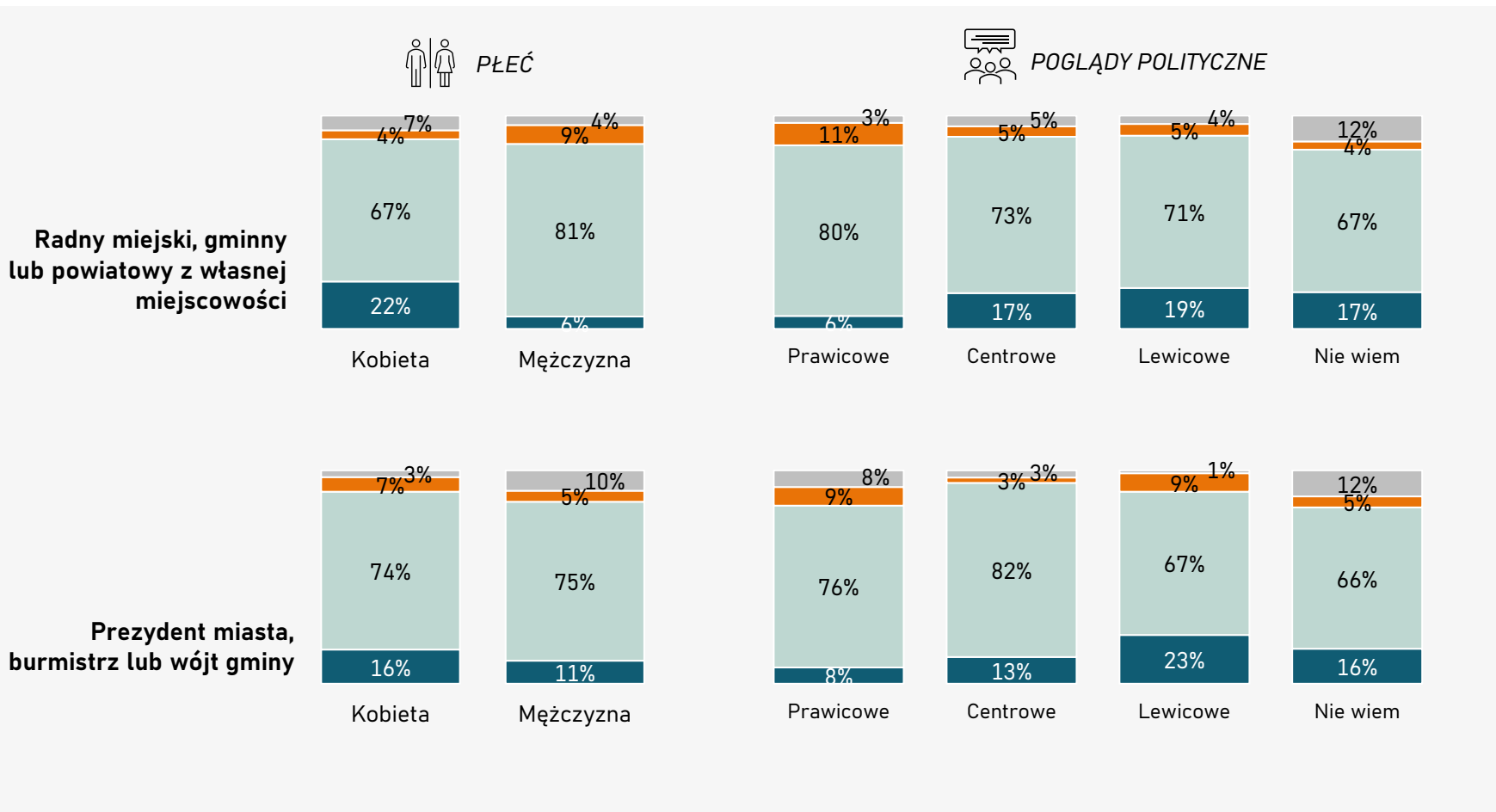
W opinii trzech na czterech badanych, kobiety i mężczyźni radzą sobie w podobny sposób pełniąc poszczególne funkcje publiczne. Jednocześnie ok. 15 proc. respondentów lepiej ocenia kobiety niż mężczyzn. Natomiast tylko po 6 proc. badanych uważa, że kobiety gorzej wywiązują się ze swoich obowiązków.

OCENA DZIAŁALNOŚCI KOBIET W POLITYCE W ODNIESIENIU DO MĘŻCZYZN

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Jak ocenia Pan/Pani działalność publiczną kobiety pełniącej urząd (...) w porównaniu do piastujących podobne stanowiska mężczyzn?

■ Lepiej niż mężczyźni
 ■ Ani lepiej, ani gorzej
 ■ Gorzej niż mężczyźni
 ■ Nie wiem

Wyższe odsetki wskazań, że to kobiety radzą sobie lepiej w poszczególnych rolach, odnotowano wśród badanych kobiet, a różnica widoczna jest przede wszystkim w przypadku oceny osób na stanowisku radnego miejskiego/gminnego/powiatowego.

Opinie zróżnicowane są również ze względu na poglądy polityczne – lepsza ocena kobiet widoczna jest wśród osób o poglądach lewicowych.

CECHY KOBIET I MĘŻCZYŹN W POLITYCE

Wszystkie pasujące

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które **pasują do kobiet - polityczek?**

TOTAL: N=1000; Przedstawiono odsetki wskazań „PASUJE”

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które **pasują do mężczyzn - polityków?**

CECHY KOBIET I MĘŻCZYŹN W POLITYCE

Cechy, które pasują najbardziej

Q: Spośród wskazanych cech proszę wybrać **nie więcej niż 3**, które **najbardziej pasują do kobiet** zajmujących się działalnością publiczną.

TOTAL: N=1000; Maksymalnie 3 wskazania.

Q: Spośród wskazanych cech proszę wybrać **nie więcej niż 3**, które **najbardziej pasują do mężczyzn** zajmujących się działalnością publiczną.

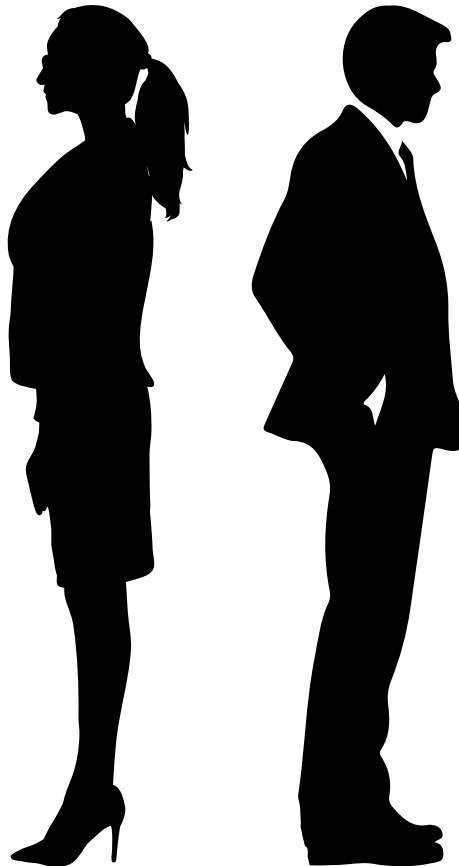

Kobiety zajmujące się działalnością publiczną, w percepcji badanych są przede wszystkim empatyczne, otwarte, posiadają zdolności komunikacyjne. Mężczyzn charakteryzują zdolności przywódcze i „chłodna głowa”.

Atrybutami najczęściej przypisywanymi do kobiet zajmujących się działalnością polityczną są: umiejętność dobrego komunikowania się ze społeczeństwem, zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa, otwartość na potrzeby obywateli, odpowiedzialność, wiedza i kompetencje – ponad 80 proc. respondentów uważa, że te cechy pasują do kobiet pełniących funkcje publiczne.

Cechy, które są przypisywane najrzadziej to: zdolności przywódcze, zdolność do reagowania w kryzysie, umiejętność pracy pod presją czasu lub w stresowych sytuacjach (62–67 proc. wskazań „pasuje”).

Najbardziej charakterystyczną cechą kobiet w polityce jest otwartość na potrzeby obywateli (31 proc.).

Zdolności przywódcze, umiejętność podejmowania decyzji, zdolność do reagowania w kryzysie – **to cechy najczęściej przypisywane mężczyznom**, którzy zajmują się działalnością publiczną (ok. 80 proc.)

Atrybuty, które w najmniejszym stopniu pasują do mężczyzn to: kierowanie się przede wszystkim dobrem społeczeństwa, uczciwość, zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa, zdolność do kompromisu, otwartość na potrzeby obywateli (55–62 proc.).

Najbardziej charakterystyczną cechą mężczyzn-polityków są zdolności przywódcze (43 proc.).

CECHY KOBIET W POLITYCE: WSZYSTKIE PASUJĄCE

Zróźnicowanie ze względu na zmienne społeczno-demograficzne

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które pasują do kobiet – polityczek?

TOTAL: N=1000;

Przedstawiono odsetki wskazań „PASUJE”

PLEĆ

POGLĄDY POLITYCZNE

	Kobieta	Mężczyzna	Prawicowe	Centrowe	Lewicowe	Nie wiem
Umiejętność dobrego komunikowania się ze społeczeństwem	85%	82%	84%	86%	84%	80%
Zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa	84%	81%	83%	84%	90%	73%
Otwartość na potrzeby obywateli	84%	81%	83%	86%	86%	74%
Odpowiedzialność	85%	79%	80%	84%	87%	77%
Wiedza i kompetencje	83%	79%	81%	84%	86%	72%
Działanie dla dobra publicznego	84%	78%	80%	83%	86%	74%
Zdolność do kompromisu	81%	77%	81%	81%	87%	69%
Dyscyplina i wytrwałość	79%	74%	77%	80%	82%	66%
Uczciwość	80%	71%	76%	78%	84%	67%
Kierowanie się przede wszystkim dobrem społeczeństwa, a nie własnym interesem	78%	72%	72%	78%	80%	69%
Umiejętność podejmowania decyzji	78%	72%	75%	77%	82%	67%
Skuteczność	77%	69%	72%	74%	81%	67%
Umiejętność pracy pod presją czasu lub w stresowych sytuacjach	73%	61%	66%	70%	77%	57%
Zdolność do reagowania w kryzysie	72%	61%	62%	69%	78%	60%
Zdolności przywódcze	67%	57%	59%	62%	73%	57%

Płeć różnicuje postrzeganie kobiet i mężczyzn w polityce w tym sensie, że uczestniczki badania częściej przypisują poszczególne cechy kobietom – różnice przede wszystkim dotyczą tych atrybutów, które znalazły się niżej w zestawieniu (rzadziej przypisywane przez ogół badanych).

Na ogół badani o poglądach lewicowych częściej niż osoby o prawicowej afiliacji wskazują, że poszczególne atrybuty pasują do kobiet pełniących funkcje publiczne. Największe różnice dotyczą: skuteczności, umiejętności pracy pod presją czasu, zdolności do reagowania w kryzysie, oraz zdolności przywódczych. Wyjątek stanowią: umiejętność komunikowania się i otwartość na potrzeby obywateli (wskazania na porównywalnym poziomie niezależnie od poglądów).

CECHY MĘŻCZYŹN W POLITYCE: WSZYSTKIE PASUJĄCE

Zróźnicowanie ze względu na zmienne społeczno-demograficzne

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które pasują do mężczyzn - polityków?

TOTAL: N=1000;

Przedstawiono odsetki wskazań „PASUJE”

PLEĆ

POGLĄDY POLITYCZNE

	Kobieta	Mężczyzna	Prawicowe	Centrowe	Lewicowe	Nie wiem
Zdolności przywódcze	83%	84%	90%	87%	85%	71%
Umiejętność podejmowania decyzji	80%	82%	87%	86%	79%	72%
Zdolność do reagowania w kryzysie	74%	82%	86%	84%	75%	65%
Skuteczność	73%	79%	83%	80%	73%	65%
Wiedza i kompetencje	74%	78%	78%	80%	77%	67%
Umiejętność pracy pod presją czasu lub w stresowych sytuacjach	71%	79%	78%	82%	76%	62%
Dyscyplina i wytrwałość	72%	78%	76%	78%	75%	67%
Odpowiedzialność	67%	77%	79%	75%	75%	58%
Umiejętność dobrego komunikowania się ze społeczeństwem	63%	72%	72%	73%	68%	56%
Działanie dla dobra publicznego	63%	70%	75%	68%	65%	56%
Otwartość na potrzeby obywateli	59%	65%	64%	67%	63%	52%
Zdolność do kompromisu	55%	63%	63%	61%	57%	54%
Zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa	55%	63%	62%	62%	58%	52%
Uczciwość	53%	60%	64%	60%	56%	44%
Kierowanie się przede wszystkim dobrem społeczeństwa, a nie własnym interesem	51%	59%	61%	59%	54%	43%

Mężczyźni są bardziej skłonni przypisywać mężczyznom-politykom poszczególne cechy, jednak różnice w stosunku do odpowiedzi badanych kobiet zazwyczaj wynoszą kilka punktów procentowych. Największe różnice dotyczą: odpowiedzialności oraz umiejętności dobrego komunikowania się ze społeczeństwem (ok. 10 p.p.).

Osoby o poglądach prawicowych częściej niż respondenci o lewicowej afiliacji przypisują mężczyznom takie cechy jak: zdolności przywódcze, umiejętność podejmowania decyzji, zdolność do reagowania w kryzysie, skuteczność, działanie dla dobra publicznego, zdolność do kompromisu, uczciwość i kierowanie się dobrem społeczeństwa.

CECHY KOBIET I MĘŻCZYŹN W POLITYCE – RÓŻNICE

Wszystkie pasujące

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które **pasują do kobiet - polityczek?**

Q: Z zaprezentowanego zestawu cech, którymi mogą dysponować osoby zajmujące się działalnością publiczną, proszę wskazać, które **pasują do mężczyzn - polityków?**

TOTAL: N=1000;

Przedstawiono odsetki wskazań „PASUJE”

	Kobieta - polityczka	Mężczyzna - polityk	Różnica (p.p.)
Zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa	83%	59%	▲ 24
Otwartość na potrzeby obywateli	82%	62%	▲ 21
Kierowanie się przede wszystkim dobrem społeczeństwa, a nie własnym interesem	75%	55%	▲ 20
Zdolność do kompromisu	79%	59%	▲ 20
Uczciwość	76%	56%	▲ 20
Umiejętność dobrego komunikowania się ze społeczeństwem	84%	67%	▲ 16
Działanie dla dobra publicznego	81%	66%	▲ 15
Odpowiedzialność	82%	72%	▲ 10
Wiedza i kompetencje	81%	76%	▲ 5
Dyscyplina i wytrwałość	76%	74%	▲ 2
Skuteczność	73%	76%	▼ -3
Umiejętność podejmowania decyzji	75%	81%	▼ -6
Umiejętność pracy pod presją czasu lub w stresowych sytuacjach	67%	75%	▼ -8
Zdolność do reagowania w kryzysie	67%	78%	▼ -11
Zdolności przywódcze	62%	83%	▼ -21

Cechy, które w opinii badanych zdecydowanie **bardziej pasują do kobiet** niż mężczyzn, to te **związane z empatią i kompetencjami interpersonalnymi**. Są to głównie: zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa, otwartość na potrzeby obywateli, przedkładanie interesu społeczeństwa nad własne dobro, zdolność do kompromisu, uczciwość (różnice na poziomie min. 20 p.p.).

Przewagą mężczyzn, w percepcji respondentów, są **zdolności przywódcze** (różnica 21 p.p.), zdolność do reagowania w kryzysie oraz umiejętność pracy w stresowych sytuacjach i pod presją czasu (różnice na poziomie ok. 10 p.p.).

Cechy, które można uznać za wspólne dla obu płci, to wiedza i kompetencje, dyscyplina i wytrwałość oraz skuteczność (marginalne różnice).

CECHY KOBIET I MĘŻCZYŹN W POLITYCE - RÓŻNICE

Cechy, które pasują najbardziej

Q: Spośród wskazanych cech proszę wybrać **nie więcej niż 3**, które **najbardziej pasują do kobiet** zajmujących się działalnością publiczną.

Q: Spośród wskazanych cech proszę wybrać **nie więcej niż 3**, które **najbardziej pasują do mężczyzn** zajmujących się działalnością publiczną

TOTAL: N=1000;

Maksymalnie 3 wskazania.

	Kobieta - polityczka	Mężczyzna - polityk	Różnica (p.p.)
Otwartość na potrzeby obywateli	31%	8%	▲ 23
Zrozumienie i szacunek dla różnorodności społeczeństwa	24%	4%	▲ 20
Zdolność do kompromisu	22%	6%	▲ 16
Umiejętność dobrego komunikowania się ze społeczeństwem	26%	10%	▲ 16
Uczciwość	17%	8%	▲ 9
Działanie dla dobra publicznego	20%	12%	▲ 8
Kierowanie się przede wszystkim dobrem społeczeństwa, a nie własnym interesem	14%	7%	▲ 7
Odpowiedzialność	23%	18%	▲ 5
Wiedza i kompetencje	25%	28%	▼ -3
Dyscyplina i wytrwałość	20%	26%	▼ -6
Umiejętność pracy pod presją czasu lub w stresowych sytuacjach	9%	19%	▼ -10
Skuteczność	10%	20%	▼ -10
Zdolność do reagowania w kryzysie	7%	23%	▼ -16
Umiejętność podejmowania decyzji	11%	29%	▼ -18
Zdolności przywódcze	7%	43%	▼ -36

W przypadku najbardziej charakterystycznych cech, **przewaga kobiet** podejmujących działalność publiczną nad mężczyznami-politykami polega przede wszystkim na: **otwartości na potrzeby obywateli, rozumieniu różnorodności społeczeństwa** (min 20 p.p.), a także na **zdolności do kompromisu** i umiejętności **komunikowania się** ze społeczeństwem (po 16 p.p.).

Zdolności przywódcze do cecha, która zdecydowanie wyróżnia mężczyzn (różnica 36 p.p.). Atrybutami częściej przypisywanymi mężczyznom pełniącym funkcje publiczne są również zdolność do reagowania w kryzysie oraz umiejętność podejmowania decyzji (różnice na poziomie 16-18 p.p.).

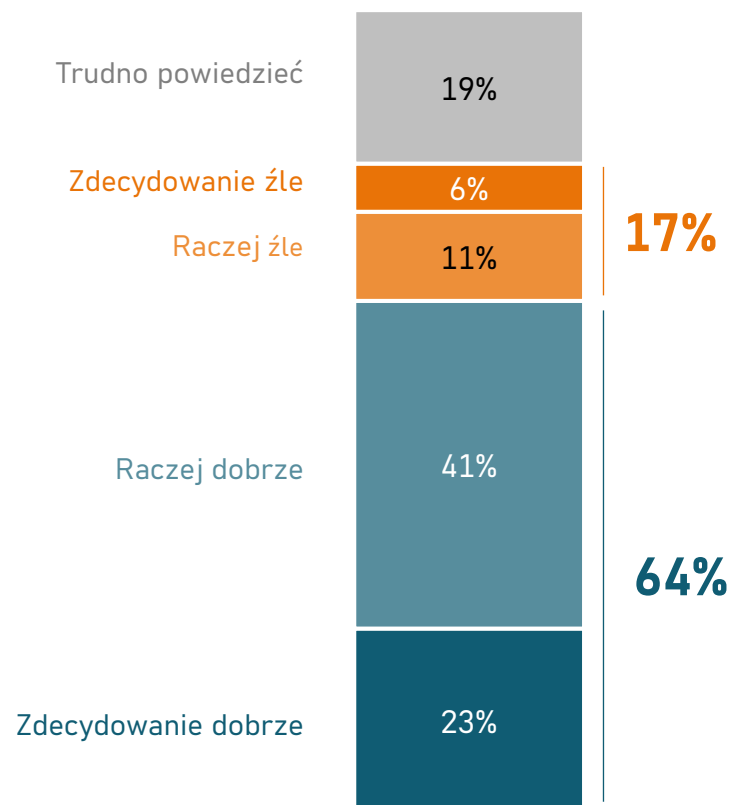
ROZDZIAŁ 03

Postrzeganie parytetu w polityce

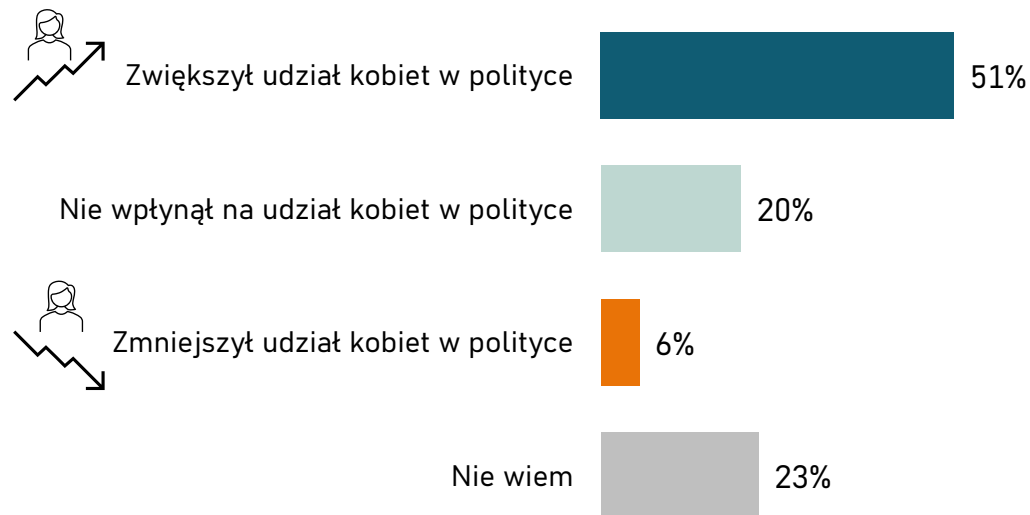

Q: Od 2011 roku w Polsce **obowiązuje tzw. parytet** – oznacza on, że przedstawiciele każdej z płci muszą stanowić co najmniej 35 proc. (nieco ponad 1/3) osób na listach wyborczych.

Jak ocenia Pan/i tę regulację?

Q: Jak w Pana/i ocenie wspomniany parytet **wpłynął na politykę w Polsce?**

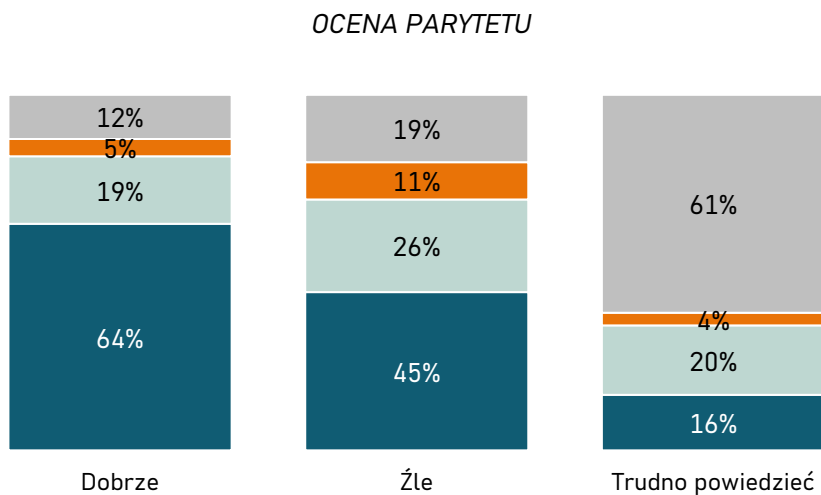

Regulacja, dzięki której przedstawiciele każdej z płci muszą stanowić min. 1/3 osób na listach wyborczych, oceniana jest na ogół pozytywnie – 64 proc. popiera parytet, a tylko 17 proc. stanowią osoby przeciwnicy tego rozwiązania.

W opinii połowy respondentów parytet zwiększył udział kobiet w polityce.

Q: Jak w Pana/i ocenie wspomniany parytet **wpłynął na politykę w Polsce?**

■ Zwiększył udział kobiet w polityce   ■ Nie wpłynął na udział kobiet w polityce   ■ Zmniejszył udział kobiet w polityce   ■ Nie wiem

Osoby, które pozytywnie oceniły parytet, częściej niż krytycy wskazują, że regulacja ta zwiększyła udział kobiet w polityce (64 proc. vs 45 proc.).

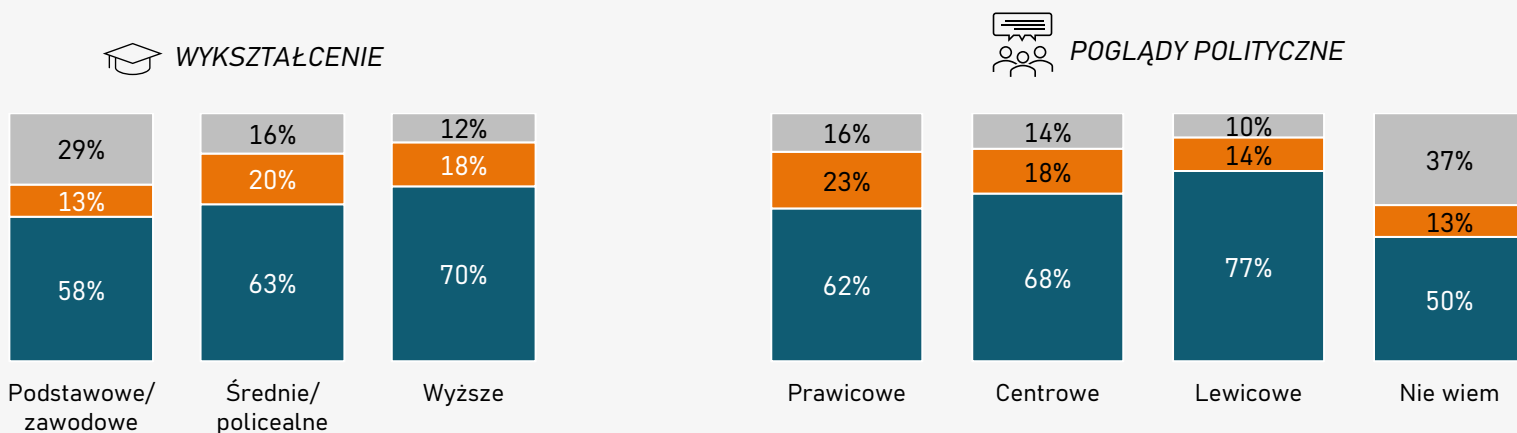
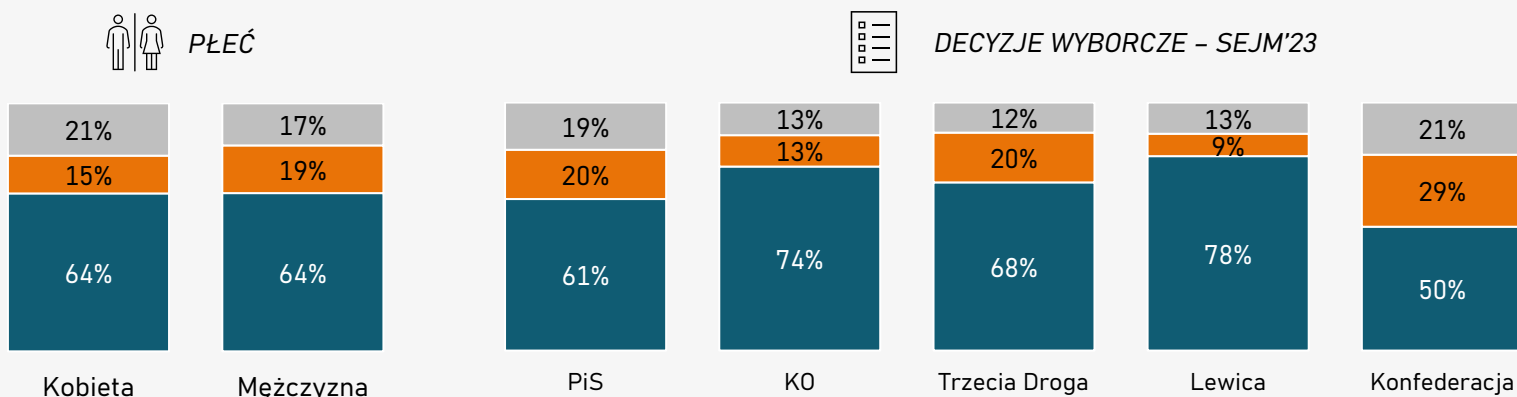

OCENA PARYTETU

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Od 2011 roku w Polsce obowiązuje tzw. parytet (...). Jak ocenia Pan/i tę regulację?

■ Dobrze   ■ Źle   ■ Trudno powiedzieć

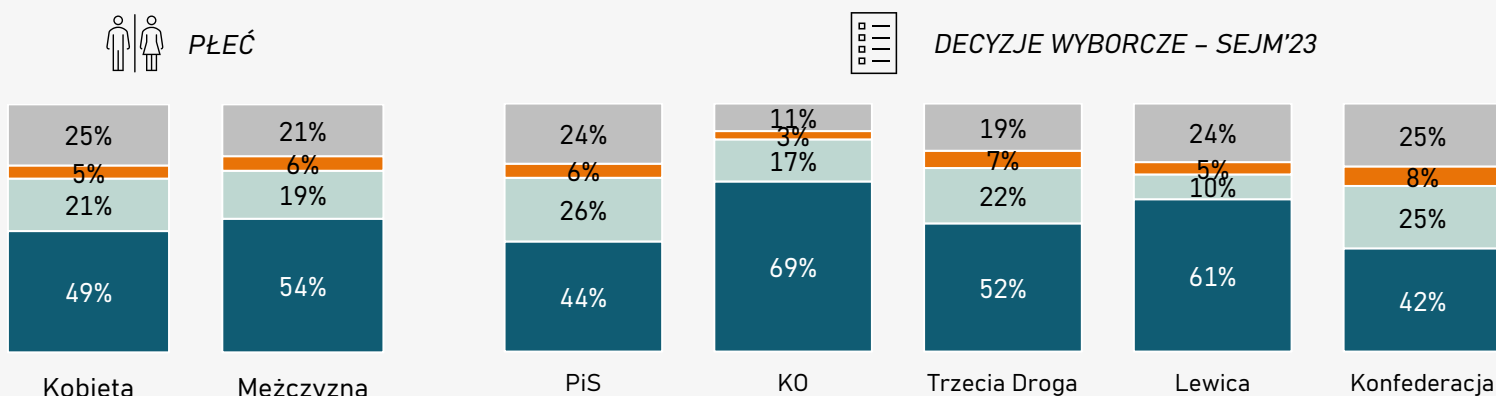
Płeć nie różnicuje postrzegania parytetu. Opinie pozytywne na temat regulacji częściej występują wśród lepiej wykształconych respondentów. Wyższe odsetki aprobaty odnotowano również wśród wyborców KO i Lewicy, a także wśród badanych o lewicowych poglądach.

OCENA PARYTETU – WPŁYW NA UDZIAŁ KOBIET W POLITYCE

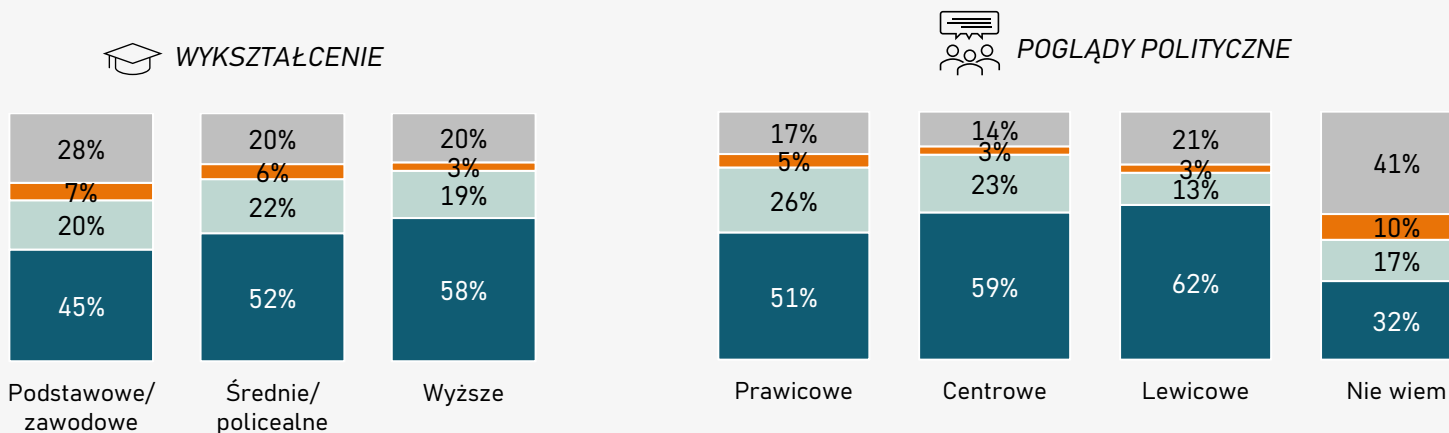
Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Jak w Pana/i ocenie wspomniany parytet wpłynął na politykę w Polsce?

■ Zwiększył udział kobiet w polityce   ■ Nie wpłynął na udział kobiet w polityce   ■ Zmniejszył udział kobiet w polityce   ■ Nie wiem

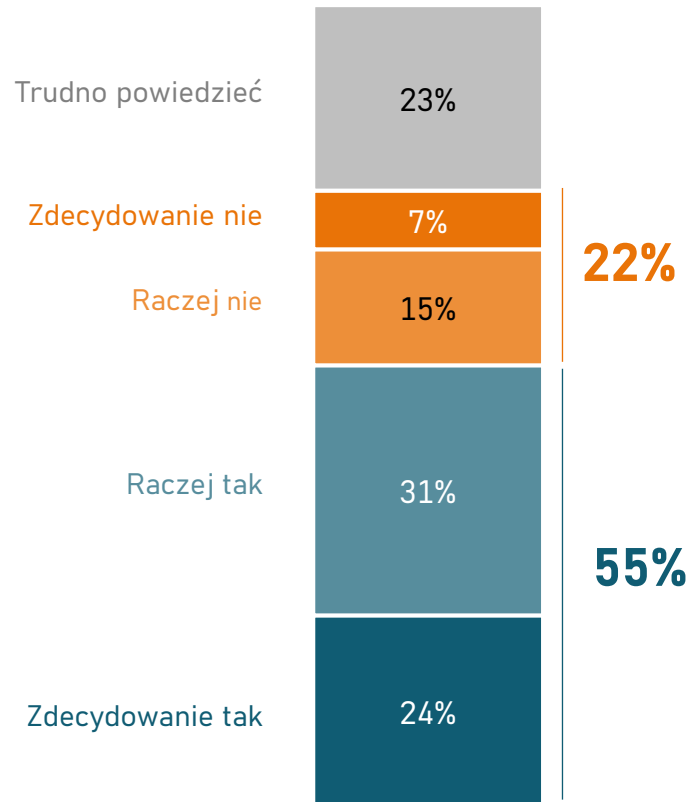

Im lepiej wykształceni badani tym częściej podzielają opinię, że parytet zwiększył udział kobiet w polityce. Wyższe odsetki taki wskazań odnotowano również wśród wyborców KO i Lewicy, a także wśród osób o afiliacji centrowej oraz lewicowej.

03 PARYTET W URZĘDACH?

Q: Czy uważa Pan/i, że tzw. parytet należałoby rozszerzyć i **zagwarantować** np. 35% miejsc pracy w **urzędach** (łącznie z ministerstwami i radą ministrów) **każdej płci**?

Ponad połowa badanych **opowiada się za rozszerzeniem parytetu – 55 proc.** uważa, że należałoby zagwarantować podobny udział miejsc pracy w urzędach każdej płci. Z kolei 22 proc. negatywnie postrzega taką ideę. Stosunkowo wysoki odsetek respondentów nie ma zdania na ten temat (23 proc.).

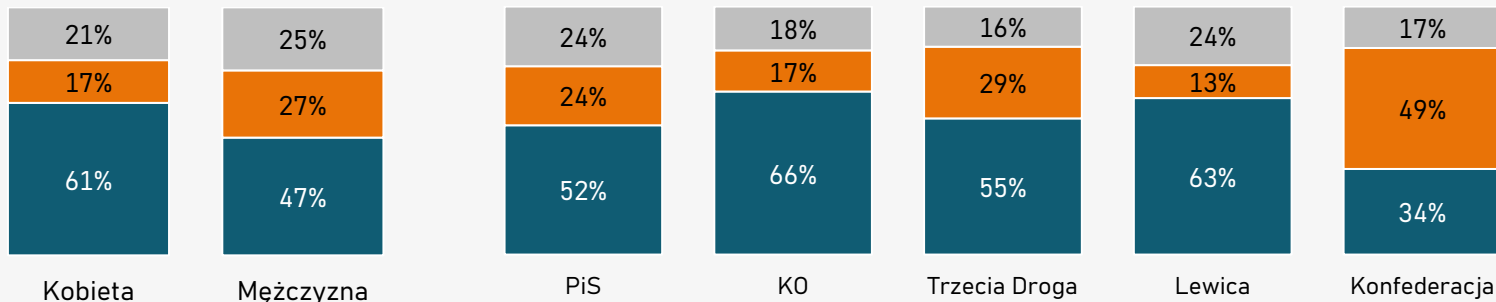
PARYTET W URZĘDACH?

Zmienne społeczno-demograficzne

Q: Czy uważa Pan/i, że tzw. parytet należałoby rozszerzyć i zagwarantować np. 35% miejsc pracy w urzędach (...) każdej płci?

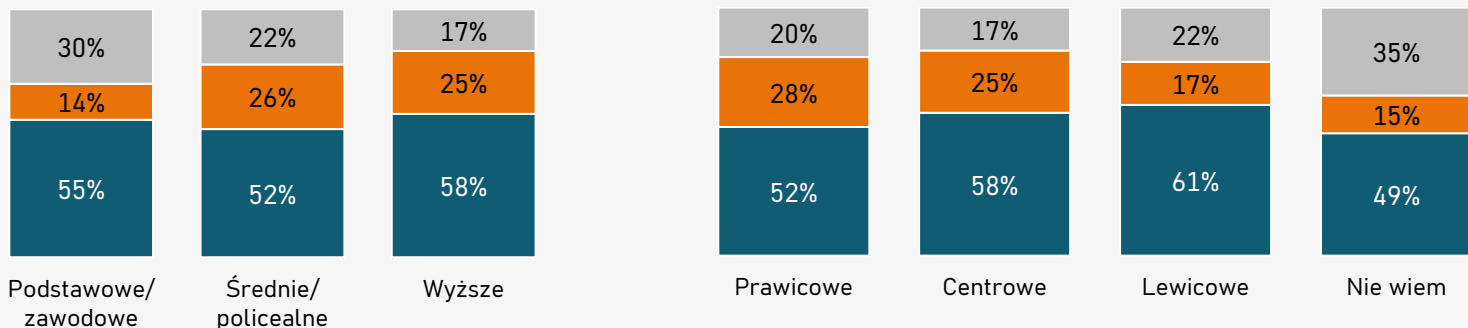
■ Tak   ■ Nie   ■ Trudno powiedzieć

 PŁEĆ

 DECYZJE WYBORCZE – SEJM'23

 WYKSZTAŁCENIE

 POGLĄDY POLITYCZNE

Za rozszerzeniem parytetu częściej opowiadają się kobiety niż mężczyźni. Wyższe odsetki poparcia dla idei odnotowano również wśród wyborców KO i Lewicy oraz wśród badanych o lewicowych poglądach.

Osoby z wykształceniem przynajmniej średnim częściej niż słabiej wykształceni sprzeciwiają się takiemu rozwiązaniu (przy porównywalnych odsetkach wskazań pozytywnych). Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym wyróżniają się pod względem odsetka osób niezdecydowanych.

Dziękujemy
za uwagę!

Fundacja Instytut Badań Rynkowych i Społecznych IBRiS
Al. Jerozolimskie 96, 00-807 Warszawa
Tel: +48 22 266 00 15, fax: +48 22 242 86 56
www.ibris.pl